

*Машведа Л. П.
Інформаційне керівництво
фракції на сайті
12.10.2021*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E - mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Чернігівська районна рада

вул. Шевченка, 48,
м. Чернігів,
Чернігівська обл., 14027

Щодо фінансування освітньої галузі
Чернігівської області

На лист народного депутата України Гривка С. Д. від 27.09.2021 № 491-21 у Міністерстві освіти і науки України в межах компетенції розглянуто звернення депутатів Чернігівської районної ради Чернігівської області щодо вирішення нагальних проблемних питань освітньої галузі та повідомляємо.

Відповідно до статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» питання управління закладами освіти, які належать територіальним громадам або передані їм, організація їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення віднесено до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

Засновник закладу освіти зобов'язаний забезпечити утримання та розвиток матеріально-технічної бази заснованого ним закладу освіти на рівні, достатньому для виконання вимог стандартів освіти та ліцензійних умов (стаття 25 Закону України «Про освіту»).

Згідно зі статтями 89 і 90 Бюджетного кодексу України видатки на фінансування закладів освіти, заснованих на комунальній власності, здійснюються з обласних бюджетів, бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад.

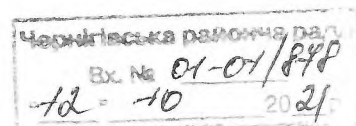
Щодо затвердження норм підвезення здобувачів освіти

Відповідно до абзацу третього пункту 3 статті 20 Закону України «Про повну загальну середню освіту» засновники закладів освіти визначають

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№1/11-7475 від 07.10.2021

6818941030

порядок підвезення учнів до місця навчання та у зворотному напрямку (до місця проживання) та забезпечують його за кошти відповідних бюджетів.

Згідно з пунктом 3 розділу 1 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за № 1111/35394, учні, які проживають на відстані від закладу освіти понад 2 км, забезпечуються підвезенням у порядку, визначеному засновником (засновниками) закладу освіти відповідно до законодавства.

Щодо розрахунку освітньої субвенції для бюджетів територіальних громад Чернігівської області

Відповідно до частини третьої статті 103² Бюджетного кодексу України освітня субвенція розподіляється між відповідними бюджетами на основі формули, яка розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти, та затверджується Кабінетом Міністрів України.

Формування обсягу освітньої субвенції для місцевих бюджетів на 2021 рік здійснено відповідно до формули розподілу освітньої субвенції, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 року № 1088 «Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами» (зі змінами), з урахуванням змін в адміністративно-територіальному устрої України та відповідного перегляду коефіцієнтів приведення, в тому числі розрахункової наповнюваності класів.

Розрахунок та розподіл обсягу освітньої субвенції здійснено за єдиними підходами для всіх адміністративно-територіальних одиниць з урахуванням принципу збалансованості та фінансових можливостей державного бюджету.

На 2021 рік освітню субвенцію для бюджетів Чернігівської області розраховано в обсязі 2 472,4 млн грн, що на 457,0 млн грн більше касових видатків 2020 року (2 015,4 млн грн).

Коштами освітньої субвенції забезпечується у повному обсязі оплата праці оптимальної чисельності вчителів за максимально ефективною мережі шкіл.

На незабезпеченість освітньої субвенції на виплату заробітної плати педагогічним працівникам впливає насамперед велика кількість малокомплектних шкіл, збільшення одиниць педагогічного персоналу, велика кількість класів з низькою фактичною наповнюваністю.

Діючий формульний підхід до розподілу освітньої субвенції спрямований на підвищення якості надання освітніх послуг через стимулювання органів місцевого самоврядування до оптимізації неефективної мережі закладів.

Так, на початок 2020/2021 навчальних років у Чернігівській області функціонувало 9 малокомплектних шкіл I ступеня, в кожній із яких навчалось до 10 учнів (53,0 % таких шкіл), 61 школа I – II ступенів з кількістю до 40 учнів (56,0 % таких шкіл), 150 шкіл I – III ступенів, у кожній із яких навчалось менше 100 дітей (44,5 % таких шкіл).

Фактична кількість ставок педагогічних працівників у закладах загальної середньої освіти (без інтернатів) Чернігівської області становить 13,0 тисяч, що на 1,3 тисяч більше розрахункової кількості ставок (11,7 тисяч).

Це призводить до додаткового фінансового навантаження на бюджети громад. У такому разі відповідні місцеві ради мають покривати дефіцит коштів освітньої субвенції за рахунок власних доходів.

Зауважимо, що кошти освітньої субвенції є не єдиним джерелом здійснення видатків на загальну середню освіту. Пунктом 2 частини першої статті 89 Бюджетного кодексу України передбачено, що видатки на загальну середню освіту належать до видатків, що здійснюються з бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад.

При цьому відповідно до частини четвертої статті 77 Бюджетного кодексу України місцеві ради під час затвердження бюджетів враховують у першочерговому порядку потребу в коштах на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до встановлених законодавством умов праці та розміру мінімальної заробітної плати.

Отже, органи місцевого самоврядування повинні приймати управлінські рішення, що потребують глибокого аналізу діяльності мережі закладів освіти і цілей здійснення видатків. Це дозволить громадам акумулювати власні кошти і спрямовувати їх не на утримання приміщень, а насамперед на виплату заробітної плати педагогічним працівникам та забезпечення учням доступу до якісної освіти.

Щодо удосконалення формульного розрахунку обсягу освітньої субвенції

Додатково повідомляємо, що протягом квітня-липня 2021 року робоча група з удосконалення формули розподілу освітньої субвенції, до складу якої входять представники МОН, Мінфіну, асоціацій органів місцевого самоврядування, Інституту освітньої аналітики, а також експерти проєкту «Підтримка децентралізації в Україні» (SKL International), напрацювала зміни до формули.

У рамках роботи спільної робочої групи розроблено єдиний для всіх територіальних громад механізм визначення розрахункової наповнюваності класів залежно від щільності учнів та відсотка населення, яке проживає у сільській місцевості. За результатами напрацювань Міністерством освіти і науки України направлено бюджетні запити на 2022-2024 роки до Міністерства фінансів України.

Щодо додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків на утримання закладів освіти та охорони здоров'я

Положення щодо додаткової дотації, зокрема напрями її спрямування, параметри та критерії розподілу між обласними бюджетами, регулюються статтею 103^б Бюджетного кодексу України.

Розподіл додаткової дотації між місцевими бюджетами здійснюється у порядку, визначеному обласними державними адміністраціями, за погодженням з Кабінетом Міністрів України та затверджується рішенням про обласний бюджет.

Застосування такої норми насамперед має на меті забезпечити дотримання таких принципів бюджетної системи, як ефективність, результативність, та забезпечити оптимальний розподіл зазначеної дотації між місцевими бюджетами.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.02.2021 № 98-р (зі змінами) додаткова дотація розподілена між місцевими бюджетами Чернігівської області у повному обсязі.

Також повідомляємо, що протягом року відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950, облдержадміністрації у разі потреби (розподіл нерозподіленого обсягу або перерозподіл коштів між місцевими бюджетами) мають право самостійно здійснювати підготовку проектів змін до зазначеного розпорядження Кабінету Міністрів України, його узгодження та подання на розгляд Кабінету Міністрів України.

Принагідно інформуємо, що відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» головним розпорядником бюджетної програми 3511060 «Додаткові дотації з державного бюджету місцевим бюджетам» є Міністерство фінансів України.

З огляду на зазначене, питання розподілу додаткової дотації між місцевими бюджетами належить до компетенції обласних державних адміністрацій, а питання щодо збільшення її розміру – до Міністерства фінансів України.

Т. в. о. Міністра

Віра РОГОВА